

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o prośbie Wydziału powiatowego w Żywcu (de praes. 5/12 1886. do L. W. kr. 72.020) w przedmiocie wyjednania u Wysokiego Sejmu uznania tamtejszego szpitala powiatowego za publiczny i powszechny.

Wysoki Sejmie!

Pismem z dnia 15. Listopada 1886. L. 1.731 przedłożonem Wydziałowi krajowemu do L. 72.020/86 upraszał Wydział powiatowy w Żywcu o wyjednanie u Wys. Sejmu uznania tamtejszego szpitala powiatowego za powszechny i publiczny.

Już w r. 1868. powstała w łonie Wydziału powiatowego myśl założenia szpitala powiatowego w Żywcu, a wyrazem jej była powzięta na dniu 7. Marca 1868. roku L. 93 uchwała, na podstawie której wybrano komitet mający zająć się zbieraniem funduszków z rozmaitych źródeł jako to: składek, przedstawień amatorskich, koncertów, balów i t. p. na cel powyżej wspomniany.

Gdy wszakże usiłowania i zabiegi komitetu, skutkiem powszechnej obojętności, nie zostały pomyślnym skutkiem uwieńczone, rozwiązany został tenże komitet po dwuletniej swej działalności, a czynności jego przyjął na siebie Wydział powiatowy. Od tej chwili sprawa na pomyślniejsze skierowana została tory, zwłaszcza od czasu, kiedy Wydział powiatowy, korzystając z noweli z d. 15. Lutego 1883. Dz. u. kr. L. 59 do §. 98 ustawy gminnej, wszystkie grzywny wpływające do kasy powiatowej za pośrednictwem c. k. Starostwa, c. k. Sądów powiatowych w Żywcu, Milówce i Ślemieniu, jak i c. k. Sądu obwodowego w Wadowicach zbierał w osobny fundusz, przeznaczając je na fundusz budowy przyszłego szpitala powiatowego.

Fundusz ten powiększony został niebawem przez gminę miasta Żywca, która z ubieranych na cel ten składek ofiarowała około 1.200 zł. w. a. Jednakowoż wszystkie dotąd ubierane fundusze nie dozwoliłyby dla swej szczupłości na urzeczywistnienie tej tak gorąco przez Żywiecką Reprezentację powiatową upragnionej myśli, gdyby nie wspaniałomyślna hojność Jego Cesarskiej Wysokości Najdostojniejszego Arcyksięcia Albrechta, który dowiedziawszy się podczas bytności swej w r. 1883. w dobrach żywieckich o zamiarze Reprezentacji powiatu kreowania szpitala własnego, jak niemniej o trudnościach materialnych, jakie miała do zwalczenia, ofiarować raczył na cel ten kwotę 10.000 zł., pod warunkiem wszakże, że pielęgnowanie i obsługa chorych w szpitalu oddaną będzie raz na zawsze zakonnicom.

O darze powyższym zawiadomiony został Wydział powiatowy odezwą tamtejszego c. k. Starostwa z d. 1. Października 1883. L. 9.849, uchwałą zaś z dnia 14. Czerwca 1884. L. 883.

postanowiła Rada powiatowa w Żywcu przystąpić jak najspieszniej do budowy gmachu szpitalnego, upoważniając w tym celu Wydział powiatowy do przedsięwzięcia czynności przedwstępnych, a to tem bardziej, że w międzyczasie wpłynęły na cel powyższy liczne dalsze ofiary, a mianowicie:

a) administracya dóbr Sucha i Słemień przyrzekła pismem z dnia 15. Listopada 1883. L. 1.443 złożyć 500 zł. pod warunkiem przeznaczania 2 łóżek a przynajmniej jednego bezpłatnie dla chorych, z tychże dóbr umieścić się mających;

b) Wny Antoni Michałowski, właściciel dóbr Okrajnika, złożył 100 zł.;

c) Wny Alfred Milieski, prezes Rady powiatowej krakowskiej 30 zł.;

d) Wny ks. Makary Maniecki, proboszcz z Żywca, oświadczył gotowość płacenia 2 zł. miesięcznie od chwili otwarczenia szpitala.

W dalszym ciągu sprawy przeprowadził Wydział powiatowy celem dopełnienia postanowienia przez Jego Cesarską Wysokość Arcyksięcia Albrechta warunku, rokowania ze Zgromadzeniem Sióstr miłosierdzia w Krakowie o objęcie przez ten zakon zarządu szpitala i pielęgnowanie chorych. Dotyczący projekt kontraktu z przełożoną Sióstr spisane, przedłożył nam Wydział powiatowy powyższem pismem do naszej wiadomości. Niemniej na wyraźne życzenie Arcyksiężęcej Dyrekcyi w Żywcu z d. 2. Czerwca 1886. L. 875., zmuszony był Wydział powiatowy wystawić urzędową deklaracyę, że w założyć się mającym szpitalu pielęgnowanie chorych i zarząd szpitala powierzony będzie raz na zawsze zakonnikom.

Równocześnie zakupił Wydział powiatowy grunt pod szpital w Żywcu, oznaczony Nr. kat. 1.278, objętości jednego morga 374 $\square$ sążni za cenę 1.700 zł., a dotyczący kontrakt został spisany pod dniem 28. Kwietnia 1885. i sędownie legalizowany. Wreszcie oddaną została budowa gmachu szpitala powiatowego na mocy protokołu licytacyjnego z d. 26. Października 1885. i kontraktu z dnia 16. Listopada 1885. p. Karolowi Korn, achitekcie z Bielska, za cenę kosztorysową 30.884 zł. 52 ent., którą to budowę podług planu wykonał i gmach ten zupełnie wykonany do przeznaczonego użytku d. 11. Listopada 1886. Wydziałowi powiatowemu oddał.

Podług dziennika kasowego wynosił fundusz szpitala powiatowego z końcem r. 1885. zebrany z kar przeznaczonych na fundusz ubogich gmin powiatu żywieckiego tudzież z rozmaitych innych dochodów :

a) w gotówce	1.959 zł. — ct.
b) w efektach	7.750 „ — „
razem	<u>9.709 zł. 69 ct.</u>
a po strąceniu wydatków w kwocie	384 „ 2 „
pozostała reszta w kwocie	9.325 zł. 67 ct.

Fundusz ten wraz z dochodami za r. 1886. i darem Jego Cesarskiej Wysokości Arcyksięcia Albrechta użyty i wyczerpany został w zupełności na budowę gmachu szpitalnego. resztę zaś kosztów budowy pokrył Wydział powiatowy z własnych funduszków zaoszczędzonych.

Tak się przedstawia sprawa zebrania funduszków i budowy szpitala powiatowego w Żywcu.

Co się tyczy wyrażonej w przytoczonym na wstępie piśmie Wydziału powiatowego prośby względem wyjednanania u Wysokiego Sejmu jeszcze na sesyi zeszłorocznej uznania powyższego szpitala za powszechny i publiczny, nie mógł Wydział krajowy na razie jej zadość uczynić a to z powodu, że Żywiecka Rada powiatowa nie dopełniła pewnych a niezbędnych warunków prawnych, od których uznanie szpitala za powszechny i publiczny zależało.

Dlatego też zwróciliśmy reskryptem z dnia 14. Grudnia 1886. L. 72.020 akta sprawy do uzupełnienia z poleceniem wygotowania formalnego aktu fundacyjnego, bez którego ani sprawa Wysokiemu Sejmowi przedłożoną, ani też szpital powiatowy za publiczny i powszechny nie mógłby być uznany. Zarazem pouczyliśmy Wydział powiatowy szczegółowo, jakie prawne warunki akt

fundacyjny w sobie zawierać ma, a mianowicie oznajmiliśmy, że Rada powiatowa ma w nim wyraźnie i dokładnie wyrazić obowiązek powiatu:

- 1) że oddaje zakupiony grunt wraz z wybudowanym na nim gmachem szpitalnym na stałą i nieograniczoną własność szpitala;
- 2) że zobowiązuje się szpital ten umontować we wszelkie potrzebne sprzęty i przyrządy, utensilia, bieliznę, pościel i odzież i t. p.
- 3) że wreszcie wszelkie dobudowy i nadzwyczajne restauracye wykonywać będzie kosztem powiatu.

Nadto oznajmiliśmy Wydziałowi powiatowemu, że Wydział krajowy nie ma nic do zarzucenia przeciwko oddaniu zarządu szpitala i pielęgnowaniu chorych Siostram Miłosierdzia w Krakowie, że jednakże z uwagi na postanowienia ustawy z d. 12. Grudnia 1869. Dz. u. k. Nr. 8 z r. 1870. o nadzorze nad szpitalami wymaga, ażeby umowa jaka między Reprezentacją powiatową a Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia zawartą została, zawierała w sobie także zastrzeżenie, że szpital żywiecki, którego zarząd objęty być ma przez Siostry Miłosierdzia, zostawać będzie na wypadek, gdyby Wys. Sejm uznał go za powszechny i publiczny, tak pod względem ekonomicznym jak i administracyjnym pod naczelnym kierunkiem i nadzorem Wydziału krajowego i że z tego tytułu:

- a) przysługiwać będzie Wydziałowi krajowemu prawo mianowania lekarza ordynującego w szpitalu na propozycję Wydziału powiatowego i
- b) że Siostry Miłosierdzia stosownie do wymagań ustawy składać będą Wydziałowi krajowemu co roku do zatwierdzenia budżety i zamknięcia rachunków szpitalnych. W końcu zawiadomiliśmy Wydział powiatowy, że Wydział krajowy nie może przychylić się do prośby Wydziału powiatowego o udzielenie subwencji w kwocie 4.000 zł. na wewnętrzne urządzenie szpitala, a to z powodu, że funduszami na podobne cele nie rozporządza.

Sprawozdaniem z dnia 18. Stycznia 1887. L. 1.905 przedłożył nam Wydział powiatowy napowrót uzupełnione akta sprawy, lecz z uwagi, że polecenia nasze a względnie żądania nie zostały w zupełności wykonane a mianowicie, że w wystawionym przez siebie akcie fundacyjnym zobowiązała się Rada powiatowa umontować szpital we wszystkie potrzebne sprzęty i przyrządy tylko na 30 łóżek a nie na 60 łóżki że nadto nie przyjęto na siebie obowiązku pokrywania w przyszłości z funduszów powiatowych wszystkich nadzwyczajnych wydatków na budowę, przeistoczenie i dobudowę tak głównego budynku, jakoteż pobocznych ubikacyj, który to obowiązek ze względu na rozporządzenie ministeryalne z dnia 10/4 1857. L. 10.946 jest niezbędny, nareszcie z uwagi, że w kontrakcie zawartym ze Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia o objęcie w zarząd szpitala nie zastrzeżono w nim ingerencji Wydziału krajowego na sprawy ekonomiczne i administracyjne szpitala, zwróciliśmy reskryptem z dnia 28. Stycznia 1887. L. 3.640 ponownie akta sprawy z oznajmieniem, że bez dopełnienia w zupełności zażądanych pierwotnym naszym rozporządzeniem warunków, nie moglibyśmy sprawy Wysokiemu Sejmowi z przychylnym wnioskiem przedłożyć.

Czyniąc wreszcie zadość warunkom przez nas postawionym przedłożył nam Wydział powiatowy sprawozdaniem z dnia 18. Listopada 1887. L. 204 wraz z aktami sprawy:

- I. Uchwałę Rady powiatowej z dnia 16. Września 1887. do L. 1.285 powziętą z myślą wskazówek udzielonych reskryptami naszymi.
- II. Akt fundacyjny na dniu 18. Listopada 1887. spisany i sędownie legalizowany, którym Rada powiatowa deklarowała się:

- a) oddać grunt zakupiony wraz z stojącym na nim gmachem szpitalnym na wieczną i nieograniczoną własność szpitala powiatowego, zezwalając oraz, ażeby szpital w księgach gruntowych miasta Żywca za właściciela całej realności wraz z budynkiem był zainstabulowany,
- b) pokrywać w przyszłości z funduszów powiatowych wszystkie nadzwyczajne wydatki na budowę, przeistoczenie lub dobudowanie tak głównego budynku, jakoteż pobocznych ubikacyj,

Alegat 1.

Alegat 2.

z wyjątkiem zwykłych corocznych wydatków na konserwację istniejących budynków, które z funduszu szpitala pokrywane być mają,

c) rozszerzyć dotychczasowy budynek szpitalny, jeżeli okaże się tego potrzeba, w przyszłości na żądanie Wydziału krajowego, w taki sposób, aby cały szpital miał pomieszczenie na 60 łózek,

d) wszelkie większe restauracje tak budynku samego, jakoteż innych ubikacyj własnym kosztem uskutecznić,

e) zaopatrzyć szpital we wszelkie potrzebne przyrządy i utensilia jak n. p. sprzęty, meble, pościel, bieliznę, odzież i t. p. i na pierwsze potrzeby sprawić zaraz

1) koszul	200	11) koców , ...	100
2) ręczników	200	12) szlafroków	75
3) prześcieradeł	200	13) kaftaników flanel.	75
4) nawleczek	200	14) pantofli	100 par
5) wyspek	100	15) narzędzi lekarskich za	100 zł.
6) chustek do nosa	200	16) stół operacyjny "	50 "
7) prześcieradeł pod koce	200	17) zegar do kancelaryi "	1 "
8) sienników	100	18) łózek	60
9) kalesonów	100	19) sprzęty potrzebne w salach i kuchni	
10) spodnie	75	na 60 chorych.	

Alegat 3.

III. Kontrakt z dnia 15. Kwietnia 1887, zawarty między Wydziałem powiatowym a wizytatorką Sióstr miłosierdzia w Krakowie o objęcie w zarząd szpitala i obowiązku pielęgnowania chorych, w którym to kontrakcie, a zwłaszcza w artykułach I. i II. zawarowana jest dodatkowo zażądana przez nas ingerencya Wydziału krajowego na sprawy ekonomiczne i administracyjne szpitala w myśl ustawy z dnia 12. Grudnia 1869.

W powyższy sposób uczyniła Żywiecka Reprezentacya powiatowa zadosyć w całej mierze wymagany przez nas warunkom.

Co się tyczy uznania szpitala powiatowego w Żywcu za powszechny i publiczny uzasadnia Wydział powiatowy w piśmie swoim na wstępie przytoczonem prośbę swoją następującymi motywami:

1. Powiat Żywiecki obejmujący przestrzeni 11,1237 □ miriametrów, a mieszkańców 90.450, nie posiada ani jednego szpitala powszechnego, w którymby chorzy, potrzebujący spiesznej lub doraźnej pomocy lekarskiej mogliby być pomieszczeni i pielęgowani.

2. Liczba potrzebujących pomocy lekarskiej w powiecie jest znaczną, szpitale zaś powszechne znajdujące się w miastach Białej i Wadowicach zbyt są oddalone — bo w odległości kilkumilowej, aby ludność chora korzystać z nich mogła, nie mówiąc już o ciężko chorych, wymagających spiesznej i doraźnej pomocy na miejscu.

3. Nieprzerwane 20-letnie zabiegi i starania Żywieckiej Reprezentacyi powiatowej w celu założenia własnego szpitala, uwieńczzone w końcu pomyślnym rezultatem świadczą aż zbyt wymownie, że wystawienie szpitala powiatowego w Żywcu pochodziło z istotnej potrzeby i pragnienia słusznego ludności całego powiatu.

4. Gmach szpitalny stanął kosztem przeszło 30.000 zł., i urządzeniem swem wewnętrznym odpowiada zupełnie wymaganiom sanitarnym.

5. Wreszcie ludność zamieszkująca gminy zachodniej części powiatu Myślenickiego, nie posiadająca w pobliżu żadnego szpitala, korzystać może i będzie niezawodnie z wystawionego szpitala w Żywcu, tembardziej iż ułatwioną mieć będzie komunikację z Żywciem przez kolej transwersalną.

Wydział krajowy po wyczerpującem zbadaniu całej sprawy, tudzież przytoczonych powyżej motywów Wydziału powiatowego w Żywcu, powziął przekonanie, że prośba Żywieckiej Re-

prezentacji powiatowej zasługuje ze wszech miar na uwzględnienie, albowiem przytoczone tam powody są słuszne, z prawdą zgodne i dowodnie wykazują rzeczywistą potrzebę uznania założonego szpitala powiatowego za powszechny i publiczny.

Zważywszy przeto:

1. że powiat żywiecki a względnie jego Reprezentacya po 20-letnich nieustannych zabiegach budynek szpitalny reprezentujący wartość przeszło 30.000 zł. w. a. z wielkim wysiłkiem a nawet ze znacznym uszczerbkiem funduszu powiatowego wystawiła;

2. że Rada powiatowa przyjęła na siebie aktem fundacyjnym postawione przez nas w myśl ustawy wszelkie warunki;

3. że w razie nieuznania tego szpitala za powszechny i publiczny narażonyby był fundusz powiatowy na znaczne, siły jego materialne przewyższające wydatki;

4. że znowuż w razie uznania tegoż szpitala za powszechny i publiczny koszt leczenia w nim ubogich chorych, który z funduszu krajowego pokryty będzie, byłby w porównaniu do cery kosztów leczenia w innych szpitalach stosunkowo niezbyt wielki; — bo gdy koszt leczenia ubogich chorych w szpitalach powszechnych posiadających 60 łóżek wynosi od 7 do 8 tysięcy zł. rocznie to w szpitalu żywieckim, w którym na razie żądać będziemy umontowania tylko 30 łóżek, koszt te zejść muszą do połowy, to jest do 3 do 4 tysięcy a prawdopodobnie będą jeszcze mniejsze, a to z tej mianowicie przyczyny, iż wedle wszelkiego prawdopodobieństwa będą w tym szpitalu umieszczani w znacznej liczbie chorzy, zostający w służbie w dobrach arcyksiążęcych, rozłożonych w około Żyweca, których koszt leczenia zwracany będzie szpitalowi a względnie funduszowi krajowemu przez zarząd dóbr, jako słuźbodawcę, a nadto wobec bliskości granicy szlązkiej, kosztu leczonych w żywieckim szpitalu ubogich chorych a przynależnych do Szlązka zwracane będą również z funduszu krajowego szlązkiego; — z czego wynika że rubryka III. budżetu krajowego obciążoną będzie w przyszłości prawdopodobnie co najwięcej kwotą 2 do 3 tysięcy zł. w. a. — zważywszy przeto wszystkie momenta powyższe Wydział krajowy popiera najgoręcej prośbę Rady powiatowej w Żywcu, jednakowoż z uwagi:

a) że szpital powiatowy w Żywcu dotychczas jeszcze w życie nie wszedł, gdyż nie ma w nim jeszcze ani jednego chorego;

b) że Siostry Miłosierdzia, mimo zawartego kontraktu, dotąd zarządu szpitala nie objęły;

c) że Rada powiatowa pomimo aktu fundacyjnego nie umontowała jeszcze szpitala w potrzebne sprzęty i przyrządy na 30 łóżek przynajmniej na początek, gdyż koszt utrzymania mniejszej ilości łóżek byłby się nie opłacił;

d) że c. k. Namiestnictwo jako najwyższa władza fundacyjna nie zatwierdziło jeszcze aktu fundacyjnego przez Żywiecką Radę powiatową spisanego;

e) wreszcie z uwagi, że gdy gmach szpitalny zbudowany od roku stoi nieużytecznie, że przeto z tej przyczyny dalsza zwłoka u Wysokiego Sejmu uznania tego szpitala za powszechny i publiczny aż do najbliższej przyszłej sesji sejmowej, narażaby znowu powiat na dalsze straty materialne przez łożenie kosztów na utrzymanie nieużytego budynku;

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy na zasadzie artykułu II. ustawy z dnia 12. Grudnia 1869. Dz. u. k. Nr. 8 z roku 1870. do uznania szpitala powiatowego w Żywcu za powszechny i publiczny pod warunkiem:

1. jeżeli Rada powiatowa w Żywcu umontuje szpital stosownie do przyjętego na siebie aktem fundacyjnym zobowiązania we wszystkie potrzebne przyrządy, sprzęty, utensilia, bieliznę, pościel, odzież i t. p., przynajmniej na razie na 30 łóżek i z tego się przed Wydziałem krajowym wykaże;

2. jeżeli zarząd szpitala i pielęgnowanie chorych objęte zostaną faktycznie przez Siostry Miłosierdzia w Krakowie; i wreszcie

3. jeżeli c. k. Namiestnictwo, jako najwyższa władza fundacyjna, zatwierdzi akt fundacyjny z dnia 18. Listopada 1887. roku, sporządzony przez Żywiecką Radę powiatową na rzecz tamtejszego szpitala powiatowego.“

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Lwów dnia 26. Listopada 1887.

Marszałek krajowy:
Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:
Franciszek Hoszard w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Alegat 1. do sprawozdania Wydziału krajowego do L. W. kr. 57.165/87.

Opis.

Protokół

spisany na posiedzeniu Rady powiatowej w Żywcu dnia 16. Września 1887. wskutek zaproszenia z dnia 23. Sierpnia 1887. L. 1.148.

Obecni:

JWny Antoni Michałowski, Prezes Rady powiatowej.
Wny ks. kanonik Makary Maniecki, Członek Rady powiatowej.
" " Tomasz Czapellor, Członek Rady powiatowej.
" Dr. Władysław Bogdani, " " "
" Pan Rudolf Drost, " " "
" " Jan Męciszewski, " " "
" " Jan Mierowski, " " "
" " Joachim Pilcer, " " "
" " Ignacy Tomalski, " " "
" " Stanisław Jakubiec, " " "
" " Jan Bieniek, " " "
" " Józef Lach, " " "
" " Tomasz Brączek, " " "
" " Wojciech Grzegorzek, " " "
" " Wojciech Szwed, " " "
" " Józef Biślewicz, " " "

Wny Pan Maciej Pawlus, Członek Rady powiatowej

" " Leopold Staszkiwicz " " "

Ze strony c. k. Rządu: JWny Stanisław Dunajewski.

5. Wydział powiatowy wnosi następnie, aby Rada powiatowa powzięła uchwałę wymaganą reskrytem Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 14. Grudnia 1886. L. 72.020 co do rozszerzenia i umontowania szpitala powiatowego, jeżeli ten szpital dotychczas nie otwarty, ma być uznany przez Wysoki Sejm krajowy za zakład publiczny i powszechny, ponieważ Wysoki Wydział krajowy zwrócił reskrytem z dnia 28. Stycznia 1887. L. 3.640 akta tej sprawy z oznajmieniem, iż w obec niedokładności uchwały z dnia 17. Stycznia 1887. do L. 60 nie mógłby przedłożyć wniosku Wysokiemu Sejmowi krajowemu o uznanie tego szpitala za zakład publiczny i powszechny.

Przy dyskusji w tej sprawie przeprowadzonej obstawał Członek ks. kanonik Makary Maniecki przy swoich już na posiedzeniu dnia 17. Stycznia 1887. wypowiedzianych i broniących zapatrywaniach, powtarzając dzisiaj obawę, że Rada powiatowa wystawiając akt fundacyjny, według jego zdania dość uciążliwy, bez oznaczenia dokładnej cyfry wydatków, jakiego Rada powiatowa na rozszerzenie budowy gmachu i umontowanie 60 łóżek dla chorych, pominiawszy inne jeszcze nienniknione wydatki, może się znaleźć w przykrem położeniu obarczenia ludności powiatu większymi ciężarami i dla zapobieżenia temu stawia wniosek o pozostanie przy poprzedniej uchwale lub ewentualnie o otwarciu szpitala powiatowego na próbę.

Prezes Rady powiatowej, poparty przez Członka p. Dr. Władysława Bogdaniego, zwalczając niepraktyczność i wprost niemożliwość uchwały podług wniosku poprzedniego mowcy, a kładąc nacisk, że tak kosztowny gmach szpitala bez dobrodziejstwa dla cierpiącej ludzkości i bez jakiegokolwiek dochodu przeszło od roku daremnie stoi, a nadto na dalsze uporządkowanie wydatków wymaga, podczas gdy na początek 20 łóżek dla chorych są przygotowane i powoli zakład ten mógłby się rozwijać, gdyby został uznany za publiczny i powszechny, gdy w przeciwnym razie spowodowałby straty dla funduszu powiatowego, i dlatego stawia p. Dr. Władysław Bogdani wniosek o przyjęcie warunków przez Wysoki Wydział krajowy w powołanym reskrypcie stypulowanych, a przede wszystkim o powzięcie uchwały, czyli szpital powiatowy w Żywcu ma być uznany za zakład publiczny i powszechny.

Rada powiatowa uchwała siedemnastu głosami przeciw jednemu, że szpital powiatowy w Żywcu ma być uznany za zakład publiczny i powszechny, skutkiem czego wniosek Członka ks. kanonika Makarego Manieckiego uznany został za upadły.

Rada powiatowa uchwała dalej tą samą ilością głosów, że

a) oddaje zakupiony od właścicielki Anny Dubowskiej grunt pod Nrem kat. 1.278 w Żywcu położony wraz z wybudowanym na tym gruncie budynkiem na stałą i nieograniczoną własność szpitala;

b) że obowiązuje się szpital ten umontować we wszelkie potrzebne urządzenia i przyrządy, jak sprzęty, bieliznę, pościel, odzież i t. d. na sześćdziesiąt łóżek dla chorych, i wreszcie

c) że wszelkie dobudowy i nadzwyczajne restauracje, prócz zwykłej konserwacji, wykonywane będą znowu kosztem powiatu.

Do podpisania dotyczącego aktu fundacyjnego upoważnia Rada powiatowa stosownie do przepisu §. 32 ust. o Repr. pow. członków Wydziału pp. Dr. Władysława Bogdaniego, Rudolfa Drozda i Wojciecha Szweda.

Uchwała dalej Rada powiatowa zawrzeć kontrakt z Wizytatorką Sióstr Miłosierdzia w Krakowie o objęcie pielęgnacji chorych i zupełnej administracji w tymże szpitalu podług wniosku Wydziału powiatowego do L. 204/87 na dzisiejszem posiedzeniu przedłożonego i wymaganom reskrytu Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 28. Stycznia 1887. L. 3.640 odpowiadającego, upoważniając również powyższych pp. Członków Wydziału powiatowego do podpisania tegoż kontraktu.

Akt fundacyjny.

Rada powiatowa w Żywcu jako prawna reprezentantka powiatu Żywieckiego oświadcza niniejszem na podstawie uchwały z dnia 16. Września 1887. do L. 1.285, że celem zaprowadzenia w Żywcu szpitala powszechnego na sześćdziesiąt łóżek ofiaruje i oddaje taż Rada powiatowa na wieczną, nieograniczoną i nieodwołalną własność szpitala powszechnego w Żywcu realność w Żywcu położoną, składającą się z parceli gruntowej liczba katastralna 1.278., obejmującej jeden morg 374□ sążni powierzchni, graniczącej od południa z gruntem Wincentego Micherdzińskiego i Piotra Stolarzewicza, od wschodu z gruntem Anny Dubowskiej, od północy z gruntem Jakóba Molińskiego, a od zachodu z gościńcem rządowym, a zakupionej od Anny Dubowskiej, wedle kontraktu kupna i sprzedaży z dnia 28. Kwietnia 1885. jakoteż z wystawionego na tej parceli gruntowej jednopiętrowego budynku z twardego materiału kosztem 30.884 zł. w. a., dotąd liczbą konskrypcyjną nieoznaczonego o dwóch salach, pięciu pokojach i jednej kuchni w parterze, dalej o pięciu pokojach na piętrze, wreszcie pralni, drewnitni, piwnicy i kuchni w suterrenach; i zarazem zezwała, ażeby szpital ten w księgach gruntowych miasta Żywca za właściciela całej realności wraz z budynkiem był zainstalowany.

Rada powiatowa Żywiecka obowiązuje się dalej na podstawie swej powyżej powołanej uchwały:

a) pokrywać w przyszłości z funduszków powiatowych wszystkie nadzwyczajne wydatki na budowę, przeistoczenie lub dobudowanie tak głównego budynku, jakoteż pobocznych ubikacyj z wyjątkiem zwykłych corocznych wydatków na konserwację istniejących budynków, które z funduszu szpitala pokrywane być mają,

b) rozszerzyć dotychczasowy wyżej opisany budynek o ile tego potrzeba się okaże na żądanie Wysokiego Wydziału krajowego w taki sposób, aby cały szpital miał pomieszczenie na sześćdziesiąt łóżek,

c) Wszelkie większe restauracje tak budynku samego, jakoteż innych ubikacyj własnym kosztem uskutecznić,

d) zaopatrzyć szpital publiczny powszechny w Żywcu we wszelkie potrzebne przyrządy i utensilia jak sprzęty, meble, pościel, bieliznę, odzież i t. p. i na pierwsze potrzeby sprawić zaraz: a) koszul dwieście, b) rękawików dwieście, c) prześcieradeł dwieście, d) nawleczek dwieście, e) wsypek sto, f) chustek do nosa dwieście, g) prześcieradeł do podszywania koców dwieście, h) sienników sto, i) kałesonów sto, k) spodnic siedmdziesiąt pięć, l) koców sto, m) szlafroków z segeltuchu siedmdziesiąt pięć, n) kaftaników flanelowych siedmdziesiąt pięć, o) pantofli sto par, p) narzędzi lekarskich za sto reńskich, q) stół operacyjny za pięćdziesiąt reńskich, r) zegar do kancelaryi, s) łóżek sześćdziesiąt i t) sprzęt potrzebny w salach i kuchni na sześćdziesiąt chorych.

W dowód czego dokument Rada powiatowa Żywiecka po myśli §. 32 Ustawy o Rep. powiatowej podpisuje.

Żywiec, dnia 18. Listopada 1887. roku.

Antoni Michałowski w. r.

Władysław Bogdani w. r.

R. Drost w. r.

Wojciech Szwed w. r.

Odnośnie do protokołu legalizacyjnego w dniu dzisiejszym do L. 7.449 spisanego poświadczą się, iż pan Antoni Michałowski, prezes Rady powiatowej Żywieckiej i członkowie tej Rady: panowie Dr. Władysław Bogdani, pan Rudolf Drost i pan Wojciech Szwed Sądowi osobiście znani powyższy akt fundacyjny w obec Sądu własnoręcznie podpisali. C. k. Sąd powiatowy. Żywiec, dnia 19. Listopada 1887.

Alegat 3. do sprawozdania Wydziału krajowego do L. W. kr. 57.165/87.

Kontrakt

zawarty między Wydziałem powiatowym w Żywcu z jednej, a Wizytatorką Sióstr Miłosierdzia, działającą w imieniu Zgromadzenia, z drugiej strony.

Art. I.

Siostry Miłosierdzia przyjmując na siebie obowiązek pielęgnowania chorych i zupełną administrację w szpitalu powiatowym w Żywcu w rzeczach dotyczących spraw tego szpitala, skoro takowy uznany zostanie przez Wysoki Sejm krajowy za zakład powszechny publiczny — zostawać będą pod władzą Wysokiego Wydziału krajowego, poddając się wszelkim co do szpitali publicznych i powszechnych obowiązującym przepisom i instrukcyom. Będą zaś miały całkowitą wolność zachowywania swych reguł i konstytucyi, jakoteż komunikacyi ze swoimi przełożonymi.

Art. II.

Szpital w Żywcu jako zakład powszechny publiczny pozostawać będzie pod względem administracyjnym i ekonomicznym pod naczelnym kierunkiem i nadzorem Wysokiego Wydziału krajowego i z tego tytułu:

- a) przysługiwać będzie Wysokiemu Wydziałowi krajowemu prawo mianowania lekarza szpitala na propozycję Wydziału powiatowego;
- b) Siostry miłosierdzia stosownie do wymogów ustawy składać będą Wysokiemu Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia co roku budżety i zamknięcia rachunkowe szpitala.

Art. III.

Liczba Sióstr mających pełnić obowiązki ustanowioną będzie przez Wysoki Wydział krajowy w porozumieniu z Wizytatorką Sióstr Miłosierdzia, a liczba ta będzie powiększoną tylko za wyraźnym zezwoleniem Wydziału krajowego. Wszelako w razie nagłej potrzeby, jak n. p. gdyby która z Sióstr była złożoną chorobą, któraby ją postawiła w niemożności wykonywania usługi, natenczas Wizytatorka będzie mogła posłać inną Siostrę na zastąpienie jej, uprzedziwszy o tem Wysoki Wydział krajowy.

Art. IV.

Służący i posługacze do chorych i usług w gospodarstwie szpitalnem przyjmowani i oddaleni będą przez Przełożoną szpitala, która im też ugodzoną i w budżecie preliminarowaną należytość służbową z taks szpitalnych wypłacać będzie.

Art. V.

Siostron Miłosierdzia będzie dane osobne mieszkanie, zaopatrzone w sprzęty według zwyczaju Zgromadzenia. Zakład także ponosi kosztą wikt, opału, oświetlenia i prania dla Sióstr, oraz dostarczy dostateczną ilość grubej bielizny, jako to: prześcieradeł, poszewek, obrusów, serwet, ręczników, fartuchów do roboty i ścierek.

Utrzymanie mieszkania Sióstr, sprzętów i grubej bielizny pokrywane będzie z taks szpitalnych, a możliwe na to wydatki wstawiane będą do budżetu.

Art. VI.

Przy objęciu pielęgniacy chorych i administracyi ekonomicznej w szpitalu w Żywcu oddane będą Przełożonej szpitala podług inwentarza wszystkie przedmioty należące do wewnętrznego urządzenia, jako to: sprzęty szpitalne, mieszkalne i kuchenne, tudzież bielizna, a co rok nastąpi sprawdzenie tego inwentarza, za którego ubytek, o ile usprawiedliwionym nie będzie, Przełożona szpitala odpowie.

Każda Siostra pobierać będzie rocznie na swą odzież po 80 (ośmdziesiąt) zł. reńskich a. w. w ratach kwartalnych z góry, który to wydatek jako należący do budżetu, pokryją taksy szpitalne.

Art. VII.

Siostra złożona chorobą pielęgnowaną będzie na miejscu i lekarstwami zaopatrzoną kosztem zakładu. Jeżeli wiek lub choroba uczynią Siostrę, przez lat dziesięć pełniącą bez przerwy obowiązki w zakładzie, niezdolną do pracy, może i nadal tamże pozostać, mając jak inne wikt, opał, światło i pranie, wyjąwszy pensyi na odzież. Siostra ta będzie zastępowaną przez inną Siostrę czynną, ale pod tymi samymi warunkami co i pierwsza. Na wypadek śmierci, Przełożona zajmuje się pogrzebem Siostry zmarłej, kosztem szpitala.

Art. VIII.

W wypadku dobrowolnego ustąpienia Zgromadzenia, lub w razie zastąpienia go innemi osobami przez Wysoki Wydział krajowy przeznaczonemi, tak Wysoki Wydział krajowy jako też Wizytatorka Sióstr Miłosierdzia winni sobie wzajemnie sześć miesięcy naprzód wypowiedzieć, ułożywszy się stanowczo o termin, w którym Siostry zakład opuścić mają.

Kraków, dnia 15. Listopada 1887.

S^{tra} C^{ma} Juhel w. r.

Wizytatorka Sióstr Miłosierdzia.